

Щодо попередження та недопущення втягування молоді у протиправну діяльність

У молодіжному середовищі спостерігається значне збільшення прихильників ідеології екстремістських та ліворадикальних організацій, які проводять активні заходи по залученню молоді, у т.ч. неповнолітніх осіб, з різних регіонів України до розповсюдження листівок антиукраїнського змісту та вчинення протиправних дій, зокрема підривної діяльності, з використанням анонімних Інтернет-акаунтів або тематичних форумів із працевлаштування з пропозиціями виконати роботу за матеріальну винагороду.

З метою попередження та недопущення втягування молоді, у т.ч. неповнолітніх осіб, у протиправну діяльність, що шкодить національним інтересам та державній безпеці України, ознайомтеся із пам'яткою щодо загрози використання здобувачів освіти у вчиненні протиправних дій та інформацією про наслідки.

ПАМ'ЯТКА

щодо загрози використання здобувачів освіти у вчиненні протиправних дій за ст. 113 «Диверсія» КК України.

Алгоритм вербування підлітків

Найчастіше для підпалів авто військовослужбовців ЗСУ або іншого державного майна шукають «виконавців», які не досягли 18-ти річного віку, через оголошення про роботу в телеграм-каналах з пропозиціями заробити швидкі гроші в сумі від 10000 грн. до 60000 грн. Спочатку спецслужби рф пропонують зробити якусь «маленьку роботу» (зробити надписи на стінах будинків, сфотографувати військову машину тощо) за невелику оплату.

Після виконання «перевірочного завдання», куратори з рф пропонують малолітнім особам приступити до основного завдання - підпалу автівок та іншого державного майна. Однією з основних вимог виконання вказаної роботи – зйомка на відеокамеру.

Алгоритм проведення оплати за вчинення протиправних дій

Куратори з рф частіше всього надсилають кошти на картки українських банків «А-банк» та «Монобанк». В разі відсутності карток у малолітніх осіб, останні пропонують відкрити онлайн гаманці «Paysera», «Payoneer», «Global24», «Payeer», «PayPal» та інші.

В разі відсутності карток та онлайн гаманців або недосягнення 14-ти річного віку, представники спецслужб рф можуть надсилати оплату за виконану роботу на криптогаманці («Exodus», «Metamask», «MyEtherWallet» та інші) в криптовалюті «usdt».

Чому обирають осіб вказаної вікової категорії?

Мета вказаних завдань – показати, що в Україні нібито існує активне підпілля, яке в такий спосіб виступає проти загальної мобілізації в країні.

Неповнолітні більш вразливі до вербування, оскільки не можуть усвідомлювати і прораховувати наслідки своїх дій, на чому і роблять акцент російські спецслужби.

Настання відповідальності батькам та особам, які не досягли 18-ти річного віку у разі вчинення вказаного правопорушення.

Відповідальність за вчинення вказаного правопорушення несуть особи, які досягли 14-ти річного віку та карається позбавленням волі на строк від 10 до 15 років або довічним позбавленням волі з конфіскацією майна. Крім того, вчинення неповнолітніми діянь за які передбачена кримінальна відповідальність тягне за собою накладення штрафу на батьків, або осіб, які їх замінюють, від 100 до 300 неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Викриття злочинів працівниками Служби безпеки України.

Статистика вказує, що працівники Служби безпеки України затримують усіх підпалювачів або одразу «по гарячих слідах» або через короткий час, а деяких викривають ще на етапі підготовки злочину. Станом на сьогодні затримано біля 150 неповнолітніх осіб, які очікують обрання запобіжного заходу або перебувають за ґратами.

Злочини проти основ національної безпеки України є найбільш небезпечними посяганнями на суспільні відносини, які забезпечують державну безпеку, обороноздатність, незалежність держави, її конституційний лад. Без належної кримінально-правової охорони цих суспільних відносин неможливе нормальне функціонування держави та відповідних її інститутів. Без стабільності в суспільстві неможлива й ефективна боротьба зі злочинністю, в тому числі і з такими небезпечними злочинами, як вбивства, зґвалтування, розбої тощо. Тому в КК статті про відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України подані в першому розділі Особливої частини.

Національна безпека – це захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам.

Національні інтереси – це життєво важливі матеріальні, інтелектуальні і духовні цінності Українського народу як носія суверенітету і єдиного джерела влади в Україні, визначальні потреби суспільства і держави, реалізація яких гарантує державний суверенітет України та її прогресивний розвиток;

Загрози національній безпеці – наявні та потенційно можливі явища і чинники, що створюють небезпеку життєво важливим національним інтересам України.

Стаття 113 КК. Диверсія

Вчинення з метою ослаблення держави вибухів, підпалів або інших дій, спрямованих на масове знищення людей, заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їхньому здоров'ю, та зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, а також вчинення з

тією самою метою дій, спрямованих на радіоактивне забруднення, масове отруєння, поширення епідемій, епізоотій чи епіфітотій, – карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

Стаття 114 КК. Шпигунство

1. Передача або збирання з метою передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам відомостей, що становлять державну таємницю, якщо ці дії вчинені іноземцем або особою без громадянства, – караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

2. Звільняється від кримінальної відповідальності особа, яка припинила діяльність, передбачену частиною першою цієї статті, та добровільно повідомила органи державної влади про вчинене, якщо внаслідок цього і вжитих заходів було відвернене заподіяння шкоди інтересам України.

Стаття 114-1 КК. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань

1. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань в особливий період – карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років.

2. Те саме діяння, яке призвело до загибелі людей або інших тяжких наслідків, – карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років.

До неповнолітніх, визнаних винними у вчиненні злочину, судом можуть бути застосовані такі види покарань:

- штраф – застосовується лише до неповнолітніх, що мають самостійний дохід, власні кошти або майно, на яке може бути звернене стягнення. Розмір штрафу встановлюється судом залежно від тяжкості вчиненого злочину та з урахуванням майнового стану неповнолітнього в межах від п'ятисот встановлених законодавством неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (стаття 99 КК України);

- громадські роботи – можуть бути призначені неповнолітньому у віці від 16 до 18 років на строк від тридцяти до ста двадцяти годин і полягають у виконанні неповнолітнім робіт у вільний від навчання чи основної роботи час. Тривалість виконання даного виду покарання не може перевищувати двох годин на день (ч.1, стаття 100 КК України);

- виправні роботи – можуть бути призначені неповнолітньому в віці від 16 до 18 років за місцем роботи на строк від двох місяців до одного року. Із заробітку неповнолітнього, засудженого до виправних робіт, здійснюється відрахування в дохід держави в розмірі, встановленому судом, в межах від п'яти до десяти відсотків (ч.2, стаття 100 КК України);

- арешт – полягає у триманні неповнолітнього, який на момент постановлення вироку досяг шістнадцяти років, в умовах, ізоляції в спеціально пристосованих установах на строк від п'ятнадцяти до сорока п'яти днів (стаття 101 КК України);

- позбавлення волі на певний строк особам, які не досягли до вчинення злочину вісімнадцятирічного віку, не може бути призначене на строк більше десяти років, а за особливо тяжкий злочин, поєднаний з умисним позбавленням життя людини – не більше п'ятнадцяти років. Неповнолітні, засуджені до покарання у виді позбавлення волі, відбувають його у спеціальних виховних установах. Позбавлення волі не може бути призначено неповнолітньому, який вперше вчинив злочин невеликої тяжкості (стаття 102 КК України);